

Ara 300 korona

HAJDUFÖLD

1923. év október 21.

VASÁRNAP

Debreczen, V. evf. (239.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 4000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 200 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁR-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 348. SZÁM.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.*
Amen

Bodóné is mást beszél...

Végre Szolnokon kellőleg előkészített várakoztatás után és egy ügyes színpadi rendező mesterkedése közben meghallhatta a magyar nép azt, amitől egyelőre jövődő sorsának kialakulását remélheti. A „magyar nép” alatt nemcsak ennek a csonka hazának tengernyi bajoktól vergődő millióit értjük, hanem a megszállott részek rabszolgaságra vetett magyarjait is, mert hiszen azok is kínos türelmetlenséggel lesték és lesik folytonosan: mi történik ideát, a demarkációs vonalak vasgyűrűjében? Hozott-e haza valami üdvöset a négy héten keresztül külföldön tárgyaló miniszteri társaság, vagy semmit? Hasadzik-e csak valamiképp is ez a rémségekben sötét magyar éjszaka keleti egboltozatja a már-már felkelni készülő nap sugaraitól, vagy tovább is a pokol átláthatatlan feketesége borul ránk? Egész jogosan figyeltek ki és bent a szolnoki függöny felgördülésére: vajjon mi lesz mögötte? Hiszen hosszú ideig tárgyaltak magyar kormányférfiak ellenségeink vezető embereivel, tehát valamit tudniok kell, legyen az akár jó, akár rossz.

S mi lett az eredmény? Azt hiszem, egy cseppet sem tévedek, amikor azt mondom, hogy a legnagyobb csalódás kísérte ezt a jó eleve beharangozott megnyilatkozást. Csak figyelemmel kellett például áttekinteni a magyar sajtó bírálatát és abban minden politikai pártnak azon felfogását lehetett nyílt vagy burkolt formában — aszerint, hogy ellenzék, vagy kormánytámogató napilap volt éppen a kezünkben — megtalálni, hogy a szolnoki beszéd a legégetőbb külső vagy belső politikai kérdésekben épenséggel semmi bizonyosságot nem nyújtott. Ha ezért a korcszülöttért vajudtak a hegyek olyan sokáig, akkor sajnáljuk a sok baba fáradságos közreműködését, de legjobban sajnáljuk ezt a szerencsétlen magyar nemzetet, amely ennek az egész dolognak viseli az anyagi és erkölcsi teherát. Mert abban a beszédben volt nagy foku korteskedés, volt sehol és soha el nem hangzott vádak cáfolgatása, volt je'entéktelen eseményeknek mesterséges felfújása, önmosakodás és mások befekettítése és még sok egyéb, csak éppen az nem volt, amit olyan nehezen, olyan epekedve, olyan bizakodva vártak: a mai válságos időknek megfelelő, nagy távlatu, határozott magyar nemzeti politika. Ide s tova egy éve lesz, hogy a folytonosan rosszabbodó közgazdasági helyzetünk orvoslására bedob-

ták a köztudatba a külföldi kölcsön eszméjét és azóta makacs csökönnyösséggel kergeti a kormány ezt a színes pillangót árkor-bokron keresztül. Olyan uralkodó kérdéssé nőtte ez az ügy ki magát, hogy ma holnap az alkotmányos életünk is áldozatul esik neki. Mert ezt a nemzetgyűlést ugyan egyáltalán nem sajnáljuk, de a külföldi kölcsön nem éri meg egy csonka vármegye törvényhatóságának az elnémitását sem, nemhogy egész nemzetgyűlésnek a megszájkosarazását. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a mai pénzügyi politikánk mellett a külföldi kölcsön sem segít rajtunk, ellenkezőleg növeli adósságaink összegét; viszont egy gyökereiben átforgalmazott közgazdasági rendszer megjavítaná az anyagi helyzetünket külföldi kölcsön nélkül is. Tehát egy ilyen kétes értékű vállalkozás nem érdemel meg lényegtelen áldozatokat sem, nemhogy akkora veszteségeket, amelyeket érette hosszú hónapok alatt elszenvedtünk.

Ez a kormány azonban ehhez kötötte a maga és a mi létezésünket. Természetes tehát, ha dolgozik érette teljes erővel. De legalább olyan természetes az is, hogy végtére ez a nemzet is tájékozva legyen a tárgyalás menetéről, anyagáról, feltételeiről. A legképtelenebb állapot, hogy a magyar nép a cseh sajtóirodától vagy máshonnan kapjon erről a kérdéstről olyan-amilyen felvilágosításokat, ugyanakkor pedig a magyar kormánytól vagy semmit, vagy dodonai homályosságú kijelentéseket. Olyan súlyos vádak hangzottak el a svájci időzés és tárgyalás alatt a szönyegre került feltételekre nézve, hogy nem lehetett elképzelni olyan titoktartási kötelezettséget, mely a kérdések teljes tisztázását meggátolhatná. A miniszterelnök azonban ehelyett megelégszik egy-két odavetett rejtélyes szóval, a lényegről nem is beszél, hanem csak elnapoltatja a nemzetgyűlést.

Ugy sejtjük, hogy a külföldi kölcsön körül baj van, sok baj van. A „vagy hatot vagy vakot” közmondásból talán csak az üres semmi lett a kétszeri külföldjárás eredménye? Vagy esetleg olyanok a feltételek, amikre még érlelői kell egyelőre a magyar közvélemény? Akármint van, nem volt mást tennie a kormány fejének, mint másról beszélni, de a külföldi kölcsönről semmit sem mondani. Hiszen, ha csak annyi sikere lett volna annak a svájci utnak, mint a körünk feketéje, majd értették volna a módját annak, hogy azt óriásivá növeljék. De hát minden jel arra mutat, hogy nincs és nincs. Tehát elő a Bodóné régi jó receptjével: beszéljünk másról! Tereljük el a figyelmet erről az ügyről másra.

A magyar közvélemény azonban

igen jól teszi, ha annál fokozottabban figyeli a külföldi kölcsön ügyét. A helyzet — úgy lehet — az lesz, hogy egy szép napon eladják egy tál lencséért még azt a parányi valaminket is, ami még megvan. Akkor aztán lehet kapkodni, ha ugyan

marad még a vízbefuló nemzet számára csak egy rongyos szalmaszálacska is.

A mai felelős tényezők pedig majd akkor is kimentik magukat az árvizből Schweizbe!

DR BESSENYEI LAJOS.

Betiltották a fajvédők szolnoki gyűlését

A kormány elakarja némitani az ellenvéleményt

Szolnokról jelentik: Az államrendőrség szolnoki kapitánysága visszavonta azt az előbbi engedélyt, melyet Víz János és Magyar Albert szolnoki lakosoknak adott október hó 21 én délelőtt 10 órakor a szolnoki Kossuth téren gyűlés megtartására. Ezen a gyűlésen felelték volna a fajvédők vezeterei a miniszterelnök támadásaira.

A mai nap folyamán, mint Szolnokról jelentik nekünk, Víz Jánosnak és Magyar Albertnek végzést kézbesítettek, amely

a gyűlés megtartását betiltotta.

A fajvédők a miniszterelnöknek szolnoki támadásaira felelni akartak. Semmi sem volt annál természetesebb, minthogyha a kormánynak joga volt ahhoz, hogy a fajvédők politikáját támadja, akkor egy alkotmányos országban a legkevésbé, ami egy megtámadott politikai ellenfélnek kijár, hogy ő is

véddesse magát a nyilvánosság előtt.

Berlin meghajol München akarata előtt

A bajorok nem állanak szóba a birodalmi hadügyminiszterrel - A csehek katonai konvenciót akarnak létesíteni a franciákkal

Massarik cseh köztársasági elnök párisi látogatása után Londonba utazik, ahol hivatalosan fogadják. Most már nyíltan hangoztatják, hogy a Párisban kezdett tárgyalásoknak az a célja, hogy a párisi és prágai kormányok közötti viszonyt úgy rendezzék, ahogy az Franciaország és Lengyelország között 1921-ben történt. 1921-ben Lengyelország egyes részeit a bolsevik hadsereg szállotta meg és a franciák akkor Lengyelország részére

katonai támogatást biztosítottak.

Ez a támogatás nagyjában az önként jelentkező francia tiszteknek a lengyel hadsereghez vezényletében és a hadiköltségek fedezésében nyilvánult. — Természetesen ezért akkor Lengyelország Franciaországgal bizonyos katonai konvenciókat kötött. A csehek most ki szeretnék használni a ruhrvidéki kalandba belekeveredett francia kormány szorult helyzetét és a lengyel mintára

katonai konvenciót szeretnének

marad még a vízbefuló nemzet számára csak egy rongyos szalmaszálacska is.

A mai felelős tényezők pedig majd akkor is kimentik magukat az árvizből Schweizbe!

az intézkedés azonban csak ürügy, mert az ÉME nek az egész ügyhöz semmi köze sincsen.
Gömbös Gyula, a fajvédő csoport vezére, amikor tudomására jutott a betiltó rendelet, nyomban felkereste **Rakovszkyt** és kérdést intézett hozzá a betiltás okára vonatkozólag. A belügyminiszter azzal védekezett, hogy a gyűlést nem politikai csoport, hanem társadalmi egyesület, az ÉME rendezte. Bár Gömbös kijelentette, hogy az állítás a valóságnak nem felel meg, a belügyminiszter

nem volt hajlandó kiadott rendeletét visszavonni.
A fajvédő csoport képviselő tagjai mostan, mivel Szolnokra nem utazhatnak, Eckhardt Tibort kísérik el Kistelekre, aki ott vasárnap beszámoló tart.

kicsikarni a franciáktól.

Ha a francia kormány nem vállalja magának a cseh hadsereg fentartása címén a költségeket, akkor a **csehek a hadsereg létszámának jelentékeny leszállításával fenyegetőznek,** de elfelejtik azt, hogy a cseh köztársaság a szurony hatalma nélkül egy percig sem tarthatja magát.

A berlini kormány Münchenből visszarendelte **Losow** tábornokot s ezzel a ténnyel

Berlin meghajol München akarata előtt.

A bajorok azonban most már azt követelik, hogy a birodalmi hadügyminiszter is távozzon, mert a bajor nemzeti diktatura kikiáltása után a birodalmi hadügyminiszter küldte ki Losow tábornokot Münchenbe a katonai-erők feletti rendelkezés átvételére. Az önértékes bajor kormány most kijelenti, hogy

a birodalmi honvédelmi miniszterrel a jövőben minden hivatalos érintkezést megszakít.

A Katholikus Otthon tizéves jubileuma

A debreczeni Katholikus Otthon október hó 21-én, vasárnap délután 5 órakor saját helyiségében tartja 10 éves fennállásának emlékére jubiláris diszközgyűlést. A diszközgyűlés programja a következő: *Nemzeti Hírszöveg*. Énekli a Szent László Dalegylet. *Elnöki megnyitó beszéd*. Mondja dr. *Lindenberger János* pápai prelátus, prépost, elnök. *Az Otthon tiz éves történetét* felolvassa *Sümeghy József* főtthkar. — *Ünnepi beszédet* mond dr. *Krüger Aladar*. *Elnöki zárószó*. Mondja dr. *Lindenberger János* elnök. *Himnusz*. Énekli a Szent László Dalegylet.

A debreczeni Katholikus Otthon ezelőtt épen tíz évvel 1913. október 19-én alakult meg. Debreczen egész társadalmát előtt ismeretes, hogy ez a társas-kör az egyedüli, amely már

a háboru előtti is elszántan küzdött a keresztény magyarság minden ügyéért.

Különösen kimutatta határozott keresztény magatartását a szomorú emlékü forradalom és a kommunizmus idején. Egyetlen körnek sem kellemetlenkedtek annyira a forradalmárok és kommunisták, mint épen ennek. Kezdetből fogva ellenforradalmi alakulásnak tekintették és 1919 februárjában egyszerűen elfoglalták a forradalom nevében. A vezetőség hiába keresett az akkori kormány-nál jogorvoslatot

nem talált sehol meghallgatásra.

A kommunizmus bukása után igazán egyetlen összejöveteli helye volt a keresztény gondolkodású intelligenciának, iparosságnak és munkás társadalomnak. A tíz év alatt igen szépen fejlődött és kényelmesen berendezett helyiségeivel szép helyet szerzett magának a város társasgyűlései között.

A göteborgi kiállítás

Írta: dr. HUSS RICHÁRD

A nyolcvanas években meghasonlott a svéd művészvilág. Az akadémia iránt nőtt az elégedetlenség s kitört ellene a harc. Modern törekvések jelentkeztek. Az ellentétben „Művészszövetség” néven szerveződött 1886-ban. 1890-ben megalakult a „Svéd művészek egyesülete”, mely engesztelődést akart. A művészszövetség megfogott, de ellenkezéséből nem engedett. Többen kivül maradtak, így Jenő királyi herceg, Zorn, Larsson, Forsberg, Björg, Pauli, Wallander. Kiseb csoportok képződtek, mint a „Szabadok” s a „Schoneni” művész-társaság.

A megosztott vívódásból jött létre a modern törekvés. Sűrített, összegezt természet-benyomást akarnak adni, nagy, egyszerű vonalakkal teremtve telihangú harmóniát.

Anders Zorn „Szabadban” s „Szent István éje Dalekarlieban” s „Zongoránál” című nótanulmánya képviseli a kiállításon. Ő mint akvarell-festő kezdte, hangulatképei után csatlakozott a plein-airhez, bonyolult világítási problémákkal. A svéd Skärgården festette aktjait, szabadban vagy a műteremben. Művészetéről a Zigenarsmedja tanuskodik, egy cigánylány a kunyhó előtt. Zorn kiváló a rézkarcban is; mint arcképfestő jó lélekbuvár.

Az Otthon megteremtője és első vezetője: Csath Zsigmond nyugalmazott posta- és táviráda főfelügyelő volt.

A jelenlegi vezetőség dr. *Lindenberger János* elnök, *Wilhelms Emil*

alelnök, *Mellau Márton* igazgató és *Sümeghy József* főtthkar az egész tisztkarral és a 40 főnyi választmánnyal mindent elkövet, hogy az Otthon nemes hivatását minél eredményesebben töltse be.

Nyolc hazugság egy cikkben

A Tiszántuli Hírlap erkölcsi fotografiájához

A helyi délutáni radikális, alkeresztény sajtópapíros otromba kirohanást intéz máról keltezett számában a *Hajdúföld* ellen, azzal az általtszó céllal, hogy az ÉME választmányi ülésének feloszlata körül támadt izgalomban a rendőrséget lapunk ellen uszítsa. Méltóságunkon alóli volna, hogy e diszkvalifikált egyén szerkesztésében, bírói ítélettel erkölcsi züllöttségben találtatott többszörös reneget vezetése alatt álló sajtópapírossal polémiáig alácsonyodjunk. Így egyszerűen a következő helyreigazító nyilatkozattal kényszerítjük rá a támadó lapot, hogy a sajtótörvény parancsára maga pellengérezze ki magát saját hasábjain:

Helyreigazító nyilatkozat

A *Tiszántuli Hírlap* 1923. október hó 21-i számában megjelent „Mikor a rendőrség szállítója támadja a rendőrséget” című cikknek a *Hajdúföldre* vonatkozó valótlan állításait kérem a sajtótörvény (1914. évi XIV. t. c.) 20. § a alapján a következő helyreigazító nyilatkozattal megcáfolni: (a helyreigazító nyilatkozat kézhezvétele után a legközelebbi, vagy közvetlen ez után megjelenő számában, *hír oldalon, fölül, két-hasábjos címmel, garmond betűkkel szedve, változatlanul* (1914. XIV. t. c. 20. § II. bekezdés)

1. *Valótlan* a Tiszántuli Hírlap október 21-i számának „Mikor a rendőrség szállítója támadja a rendőrséget” című cikk címe, miután a *Hajdúföld* sohasem volt a rendőrség szállítója.

2. *Valótlan* a cikk állítása, hogy a *Hajdúföld* két nap óta „éles támadásokat” inscenálna a debreceni rendőrség ellen.

3. *Valótlan* a cikk következő állítása, mintha a *Hajdúföld* éles támadásokat inscenált volna *Ságy Lajos* rendőrfőtanácsos, a debreceni rendőrség vezetője ellen.

4. *Valótlan* a cikk amaz állítása is, mintha a *Hajdúföld* körül álló körök „rugdalóznának zabolátlanul a közrend biztosítója, a rendőrség ellen”.

5. *Valótlan* a cikk második bekezdésében foglalt állítás, mintha a *Hajdúföld* látná el a rendőrséget nyomtatványokkal.

6. *Valótlan* a cikk amaz állítása, mintha a rendőrség bármi rendelkezésnek érvényt akarna szerezni a *Hajdúfölddel* szemben s valótlan, hogy ezért támadná a *Hajdúföld* a rendőrséget.

7. *Valótlan* a cikk további állítása, mintha a *Hajdúföld* azt írta volna *Ságy Lajos* rendőrfőtanácsosról, hogy kikeresztelkedett zsidó.

8. *Végül valótlan* a cikk állítása, mintha a *Hajdúföld* bárminő, akár politikai, akár a rendőrséggel szemben „érdekes színváltás” volna észlelhető, amelyhez „nem kell kommentár”.

Debrecen, 1923 október hó 21-én. A „*Hajdúföld*” szerkesztőse nevében

Kolosváry-Borcsa Mihály
felelős szerkesztő.

A helyreigazító nyilatkozatot a mai napon elküldöttük a T. H.-nak s a

törvényadta eszközökkel gondoskodunk róla, hogy a sajtótörvény világos rendelkezései alól tintabriganti módjára ki ne bujhassék.

Négymillió alapítvány a debreceni szakiskoláknak

Négy debreceni szakiskola egy-egy „hazafias érzésű, feyzelmezt, kötelességtudó és szakirányú tehetséggel megáldott” szegénysorsú növendéke fog már ebben az évben is tekintélyes segélyben részesülni a *Versényi Tibor* alapítvány kamatából.

A Debreceni Első Takarékpénztár vezérigazgatójának nevére egyrészt *legbensőbb barátai*, másrészt a *Közgazdasági Bank és Váltóüzlet Rt. igazgatósága* — mint akik közvetlen szemtanúi voltak annak, hogy *Versényi Tibor* miként vette ki részét a nemzet gazdasági ujjáépítésének emberfeletti munkájából — **négy debreceni szakiskolában tett alapítványt.**

A *Kereskedelmi fluitkola*, a *Női kereskedelmi iskola*, a *Gazdasági Akadémia* és a *Fémipari szakiskola* külön-külön 50 darab Debreceni Első Takarékpénztár részvényt kaptak és az alapítók ehhez még 50—50 új kibocsátású részvényt csatoltak. Ugy, hogy jelenleg mindenik intézet 100 darab részvényt — **több, mint egymillió korona értékben** —

fordíthat a kijelölt célra. A nemes és a mai önző gazdasági életben szokatlan alapítvány ténye minden szép szónál jobban dicséri ugy az alapítókat, mint *Versényi vezérigazgatót*.

Itt említjük meg, hogy a *Közgazdasági Bank* a *Kereskedelmi iskolának* a fenti alapítványon kívül az intézet épületének renoválására — az esővíz már a díszterem híres freskóit is megtámadta — 500 ezer koronát adományozott.

Mellette föltétlenül C. Larsson áll. Ők ketten a legkiemelkedőbb képességűek. Nekik s általában az akadémia elleneseknek köszönhető a svéd művészet föllendülése. Már Larsson „Onarcképe” is (a göteborgi muzeumban) elárulja a festő nagy intelligenciáját. Zorn szinompájával szemben ő inkább a vonalak mestere. Fantasztikus; Zorn csak jőzán megfigyelő. Egyidőben állt a rokokó s a japán művészet hatása alatt. Legközvetlenebb a családi élet festésében. A gyermekvilág ábrázolásában is jó. (Lilla Susanna, a kis Zsuzsanna) Evas dotter (Éva lánya) befejezetlen akt. Fényhatása azonban óriási. Jobbja ugyszólván tűzbe markol, mely a tüzliliomokból sugárzik.

A monumentális festészetet Kronberg és Gborg Pauli képviseli.

Teljes ellentétben áll Zornnal és Larssonnal Richard Berg (szül. 1858.) Legkiválóbb alkotásai közül valók intím arcképei, pl. a „Feleségem.” Lefestette Éva Bonnier festőnőt is ülő, töprengő tartással. Festőmódja ideges, nyugtalan. Kedves színei a hideg zöld fénybe fűrésztött fekete és sárga. Csak az „Öregek a parton” c. festménye nyugodt, melyen a ház-lások a lehanyatló nap szemléletébe merülten állanak, mely a tenger görgő hullámaiba süllyed.

Sajátságos stockholmi hangulatot ad

Eugene Janson „Őszi estje.” Edvard Rosenberg az északi telet ejtette hatalmába. Fjaestad is „Jég és hófúvást” fest.

A falusi életet legsikeresebben Karl Wilhelmson ábrázolja. „Fej- és vállkandós parasztasszonyai”, „Templomi utján” ünnepélyesek. A néptipusokat humorosan festi Albert Engström: „A papné látogatóban Maja Lisa csaplárnénál”. Eugen királyi herceget, ki a svéd természet liráját és idilljét keresi (Csöndes víz) O. Björk festette le. Svédország arcképfestői kétségtelenül magas fokon állnak.

Főleg a következőket kell kiemel-nünk: Wilhelm v. Gegerfeltet, a legidősebb Párisjárót (szül. 1844), aki francia falvakat festett s nyugatsvéd patrézleteket. Hangulatos képe: Hös-tafion, Väderön. Holdsütötte sötétkék, borus ég.

Carl S. Graffmann „Göteborg délről. 1829” című képe is történelmi becsü. Előterben a Göteborgba vivő annabergi út; a várost régi sáncok övezik. Technikájára jellemző „Fatanulmány”-a, továbbá a „Stockholmi kastély” egy lapra fekete és piros színben odavetve.

August Hagborg is elsősorban párisi. Az északfrancia partokról festett részleteket. A Páris környékéről való festményén (Gardsinterior fran Gif) nincs semmi napfény. Hasonló komor

hangulatu a „Tourvillei temető (Nor-mandia) c. képe, gótikus templomáva” s az előtérben gondterhes nőalakjával.

A renaissance egykori stílusát Ole Valdemnr Thisenius *Kruse* utánozta, „Den Gyllene staden — det nya Jerusalemében”.

Különösen kiemelendő Ragnar *Ljungmann*, aki messze fölülmulja Karl Nordström technikáját. Pöf-festés-zete, a gondal fölraokott zincsomóival, csodálatos hatású. Ahogy gránit-sziklátat s virágokat fest, abban nem egykönnyen fogják utólni. (Nyári reggel, Reggeli hangulat.)

A kilencvenes évek új romantikusai közé tartozik Olof *Sager Nelson*. A realizmus hirtelen túlhaladottá vált. Nelson föllázadt a „belle matiére” tulzó kultusza ellen. Atszellemült lelki és gondolat-életet, vallásos sóvárgást, alázatos szenvedést törekszik ábrázolni. Mindez betegségével áll összefüggésben: aszkorbán halt meg. Az ilyen betegeknel azonban nem ritkán hihetetlen képességeket tapasztalunk, melyek ép a betegség tetőfokán a legnagyobbak. Nála szintén.

Mint kiváló arcképfestő áll előttünk Hanna *Hirsch Pauli*, Georg *Pauli* festő felesége. A költő Verner v. Heidenstammnak skáld gyanánt való ábrázolása zarándokbottal s babétkoszorúval, csodálatos gondolatgazdag-

Mindennemü luxus és gazdasági kocsik.
Amerikai küllő- és kerékgyár.
Napi gyártás 2500 küllő.

Riesz Miklós kocsigyáros
Hatvan-u. 58.

Kocsijavításokat leggyorsabban és legprecízebben készítünk méltányos árak mellett. oo oo oo

VAKOLÓ KANÁLLAL...

Keresztelő

a Karagyorgyevics házban

Jugoszlávok ölelkeznek dákorománékkal - A latin uralkodóház fényes bevonulása Belgrádba - A Karagyorgyevicsék semmiféle gyilkosságot nem követnek el - Örömmorban fetrengenek a szerb dísznők

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget a vasárnap tartandó és tanevigalommal egybekötött jugoszláv ünnepekre meghívni. Keresztelő alá kerül az összes jugoszláv birodalmak frissen szült trónvárománya. A keresztelőn első ízben lesz bemutatva a latin királyi dinasztia, amint Szerbiával való véd- és gyilkosszövetségét megpecsételi.

Mindenki ott legyen! A Karagyorgyevicsék nem bántanak!

A szertartás megkezdése előtt ünnepi díszbe öltözik a város. Reggel 7 órakor a lakosság vályuhoz ereszkedik. Evés után jugoszláv közállapotok dákoromán színvonalra emeltek. Az oláh királyi család megérkezését háromszoros *röf-röf-hurru* jelzi. Következik a fogadtatás. — Jugoszlavia királya pudes arccal, monoklivál és mécc egyenruhában, mellén az oláh kultúra nagykeresztje. Ferdinand király az I. jugoszláv sertés testőrség uniformisát viseli a száraz kolbászokkal. Partraszállás után latin uralkodó e kérdéssel fordul a szerb császárhoz: *"Milyen volt az ideje se tés?"* Kielegítő válasz után kezdetét veszi a bevonulás Jugoszlavia összes anyakocáinak sorfala között.

Műsor:

1. Öfelsége a római király egy közeli erdőbe vonul, ahol a mitológiai farkas ősi szokás szerint megszeptálja.

2. Romulus, Numa Pompilius, Servius Tullius, Tullus Hostilius, Tarquinius Priscus és Superbus romai királyok elvonulnak a két uralkodó sápadt színe előtt, melynek végeztével Vergilius Aeneis című művébe pótléket iktat.

3. Királygyilkosok, apagyilkosok, testvérgyilkosok, sertéskereskedők és egyéb szerb főnemesek diszfelvonulása a dinasztia tiszteletére.

4. Ünnepi rablógylkosság. Előadja Karagyorgyevics Péter, a belgrádi egyetem ny. r. gyilkosa.

5. Részletek Szerbia történetéből. A dísznőhizlalás ősi kora. Kolo tánc az Obrenovicsok holttestei fölött.

6. Fejezetek Róma történetéből. A capitolumi ludak rekvirálása. — Auspiciumok és jóslás a magyarok kitaposott beleiből.

7. Egy nagvobbfajta összeesküvés leleplezése. Általános amnesztia a rablógylkosok számára, gonosztevők szabadon bocsájtának, csupán az utlevéllel rendelkező magyar atutazók maradnak fogva.

10 perc szünet a holttestek eltakarítására

8. A keresztelés szertartása. Királyi dinasztia Apolló templomába (azelőtt Apolló mozgószínház) vonulnak. Az emelvényen már előzőleg helyet foglalt a csecsemő trónörökös. Két oldalán yorkshirei malacok állnak testőrséget. A pontifex maxmilievics a sertésvágódi igazgató, mint közjogi méltóság segédletével mellett fejére helyezi a R. kottyai gyarban készült ünnepi billikomot. Közben a pénzügyminiszter dinárokat és kevés leit szór a nép közé, melyeket szertartás végeztével mindenkiől visszavesznek.

9. Ökörstítés. Levágásra kerül több népszerű államférfi, miniszter, podzsupán és a belgrádi főiskola tanári kara.

10. Uralkodók a két birodalom földjéből készült koronázási dombra lovagolnak, hol a megszállott ma-

ságról tanuskodik. Épigy „Prinsessánja.” A király leány könnyű piros öltönyben s kék köpenyben, koronás fejjel ül a várkapu előtt. Jobbról két asszony áll, kezükben orsóval.

Az északi művészet a futurismust és kubismust is végigcsinálta. Becsületesen keresik az új irányt.

Kolosszális fényhatást ér el Leander Engström, zöld fényben álló vadászával (Andskytten, kacsavadászat) Nils Dardel: „Haldokló ifja” a beállításban s körvonalozásban a középkori szentképekre, Krisztus sirbátételére emlékeztet, Sigrid Hjertén Grunewald a régi pergament festők módján alkot. „Klostret”-ja mindkét emeletén kalitba zárt fekete madárként ül egy-egy apaca. Háromszögben helyeződik el a I. Johansson színes tömegjelenete „Auktion i Södra Skane”. Jó önmegfigyelés Gösta Sandel önarcképe. Birger Simonsson ugyszó van geometriai elrendezésben fest (Fran min ateljé).

Dániát főleg Harald Giersing képviseli „Mandolin-játszó”-jével és William Scharff, a Legendájával. Utóbbi kissé futurisztikus.

Finnországnak is van néhány jó festője, mint pl. I. Aalto (Schakspelearen) Ano Alanko, konyhajeleneteivel (I kötet). Alvar Cavén vadászokat fest kubista módra, Marcus Collin fehérkendős asszonyt (Kvinna med vit duk), Juhu Mäkelä „Barhusen

vid Rom”-ja sajátos fölfogásra vall T. K. Sallinen Finsk bastuja három meztelen nőt ábrázol, egyiket ölelben kis gyermekkel. „Nyári reggele” finn tájat ábrázol. Kitűnő arckép Verner Thométól „Porträtt av Friherre c. Wrede” továbbá a „Kelet-bottni leány” is.

Norvégiát Thorwald Erichsen: Fra Holmsbø” (tájkep), Jean Heiberg: Mor och barn, Otto Johansen: Portraet, Ludwig Karsten: Septemberlöd, Per Krog: Interiör (melyen az asszony mintha faból volna faragva) és H. L. Mokr: Kettős arckép-képviseli. Axel Revold Gabonabehozatala középkori keretben, kubisztikus fölfogással ábrázol egy hajókirakást. Nagyon sajátos Henrik Sörensen „Getsemaneja”. A fak polipszerűen nyujtják ágait a kétségektől gyötrött Megváltó felé. Edvard Münch „Graedende akt”-ja jó fölfogású, hatásos kép. Önarcképe hosszas betegség után székeben ülve ábrázolja. Még mindig szenvedő ajkai nyitva vannak.

Látnivaló, hogy a svéd — nord művészet felküzdötte magát. Egyetlen évszázad alatt teljesen utólért a többi országok művészetét. Bár itt is végig-tombolt a futurizmus és a kubizmus, az eddigi művészet ki nem elégítő voltának reakciójaként, de itt a kinövésnek nem öltöttek oly mérvet, mint egyebütt. Dr Huss Richard.

gyarok északi oldala felé huszonötöt vágóak.

11. Szerb trónörökös ünnepi üdvözlését megérintésre körülhordozzák a nép között.

Előadás végén a dinasztia tagjai

lábvizet vesznek és távozás előtt mindenki rendbehozza a ruháját.

!! Meggyilkolás előtt a meghívó felmutatandó!!

LISZTIUS.

Megalakult az eszperantisták debreceni egyesülete

A nemzetközi kiegészítő nyelv - Az eszperantisták a nemzeti eszme szolgálatában - Eszmetársak és eszmetársnők

A Magyarországi Eszperantista Egyesület debreceni csoportja szombaton tartotta alakuló ülését a Széchenyi-utca 13. számú házban. Az eszperantó nyelvnek — *Zamenhof* Lajos varsói tudós nemzetközi kiegészítő segédnyelvének — Debrecenben is lelkes, buzgó tábora van és ez a tábor azt vallja, hirdeti, hogy az eszperantó nem gyermekjáték és utópia, hanem a külföld majdnem minden országában a nemzetek közötti érintkezés minden terén, iródalomban, tudományban, kereskedelmi forgalomban komoly tényezővé vált eszköz, amely nélkülözhetetlen minden kultúremler számára.

Bonan vesperon

Az alakuló gyűlésen körülbelül ötvenen vettek részt. Komoly urak, diákok, asszonyok, leányok, magas állások, egyszerűbb emberek. A legtöbbnek gonblyukában, kabátján ott a jelvény, ötágu csillag, zöld csillag. . . Aki bejön, eszperantóul üdvözlö a jelenlevőket — *Bonan vesperon* (jó estét) hangzik gyors egymásutánban. Most fiatal bakfisleányok jönnek be s bájosan esicseregik a férfiak felé: — *Mi salutis vin* (üdvözöllek téged. . .)

Megalakul az egyesület

A gyűlést dr Józ István nyitotta meg s vázolta a debreceni eszperantisták múltját, fejlődését s javasolta, hogy alakítsák meg az eszperantisták debreceni csoportját. Amint az Budapesten, Szegeden, Pécsen, Miskolcon már megalakult. A gyűlés ehhez egyhangú lelkesedéssel hozzájárult s megalakította a *Hungara eszperantó societó* debreceni csoportját. A tisztikart közfelkiáltással a következőképen alakították meg:

Diszelnöknek *Török Péter* ny. tanárt, az eszperantó lelkes, buzgó uttörő harcosát, elnöknek dr *Sáfr László* kir. járásbíró, alelnökké dr *Józ Istvánt*, titkárnak dr *Gyulay Kálmánt*, könyvtárossá és pénztárnoknak *Kocsis Györgyöt*, társítikárrá *Berki Gézá*t, ügyészek dr *Békés Kálmánt*, ellenőrző számvizsgálóknak *Kovács Elát* és *Bocznán Józsefet*.

Az eszperantisták a nemzeti eszme szolgálatában

A tisztikar nevében *Sáfr László* mondott eszperantóul köszönetet a megválasztásáért. Ezután *Kiglits J.* katonai lelkész tartott megkapó szónoki erővel, gondolatokban gazdag, tartalmas beszédet, először eszperantóul, majd magyarul.

— Az emberek — mondotta — a különféle népek, nemzetek azért gyűlölik egymást, mert nem értik egymás nyelvét. Ezért nincs boldogság, csak nyomor, szenvedés. . .

Az eszperantó nyelv segítségével azonban találkoznak az idegen nemzetek fiai, megértik egymást s ezáltal megteremtik a békét, boldogságot, a közös nyelv folytán barátokká, testvérekké válnak s így előkészítik a világbékét.

Majd kiemelte, hogy a magyar eszperantistákat erős nemzeti, hazafias érzés hatja át. Ők a szépen zengő magyar nyelvet nem hanyagolják el, az eszperantó nyelv segítségével a külföldön a magyar kultúrát akarják terjeszteni, meg akarják ismertetni a külfölddel a magyarságot és a rólunk terjesztett valótlan híreket megcáfolni. *A mi mozgalmunk — fejezte be — kéri, céltünk szent. . .*

A jelen voltak hangos „vivó”-val (éljenzéssel) fogadták a beszédet.

Országos nagygyűlés Debrecenben

E után *Gyulai Kálmán* a genfi eszperantisták üdvözlését tolmácsolta s iudtványára kimondták, hogy a legközelebbi országos eszperantó kongresszust Debrecenben fogják megtartani. Felhívta az eszmetársakat, hogy tevékeny munkát fejtsenek ki.

Az elnök zárószavai után a közgyűlés véget ért. A legközelebbi összejövetelt a jövő szombaton tartják meg.

Ezután a jelen volt eszmetársak „szamucikink”, élénk tereferóba kezdtek. Ki eszperantóul beszélt, ki magyarul. Az egyik sarokban például több fiatal ember eszperantóul kurizált a csinos eszmetársnőknek. . .

T. L.

Kun Bélát éltette egy részeg munkás

Szombaton este a nagyalomás III. osztályu várótermében izgalmas esemény játszódott le. *Gyöngy György* püspökladányi lakos bejött Debrecenbe és alaposan beborozott. Ittas állapotban a váróteremben botrányt okozott, bántalmazta, ütlegelte a jelenlevőket. Mikor a rendőrök beakarták kísérni, nekiment a rendőrnek s elkezdett kiabálni: *Majd adok én nektek! Nemsokára itt lesz a proletárdiktatura.*

Éljen Kun Béla, éljenek a vezérek!

A rendőrök csak nagynehezen birták ártalmatlanná tenni, mivel folyton a földhöz vágta magát s verekedett. Végül azután

megbillincseltek

s bekísérték a központi ügyeletre, ahol őrizetbe vették. A büntető eljárást megindították ellene.

Hirdessen a Hajdúföldben,

A napokban nyílik meg a

„MERKUR”

Értékpapír és Áruforgalmi RT. Széchenyi-utca 6. sz.

A MANSz iparos szakosztályának hazafias estélye

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének iparos szakosztálya október 20-án, szombaton este 8 órai kezdettel az Arany Bika szálloda dísztermében műsoros táncestélyt rendezett.

A Bika hatalmas termét zsúfolásig megtöltötte Debrecen hazafias, nemzeti érzésű iparos társadalmá. Gyönyörű szép látványt nyújtott a sok magyar ruhába öltözködött asszony és pártás, pruszlikos leány.

A műsor kevéssel 8 óra után kezdődött meg Fuchs Katóka kedves megnyitójával.

Kiemelkedő száma volt a műsor: a MANSz iparos szakosztálya elnöknőjének „Mi a MANSz” című értékes és hatásos egyfelvonásosa, melynek szereplői Kardoss Irénke, Fetser Sárika, Fábán Ibike, dr. Szabó Mihályné, vecsei Nagy Endréné, Fuchs H. Imréné, Lechner Lajosné, Debreczeni Lajosné, Rencz Antalné, Juhász Istvánné, Széll Gergelyné, Varga Jánosné, Nagy Gizella, Koller Ferencné, Prahács Józsefné, Asztalos Istvánné, Losonczy Jánosné, Szathmáry Józsefné, Veréb Lajosné, Pikó Józsefné, Bobák Gáborné, Pálotay Lajosné, Kardoss Sándorné kifogástalan és harmonikus játékot produkáltak.

Az estélyen nagy és meleg sikert aratott Krompachy István kitűnő hangjával, Hevesi Ilonka fogymezett, precíz zongorajátékával, Páricsy Pál kiforrott, klasszikus értékű, műveszi hegedűszámaival.

Szilágyi Béla, az ismert nevű székely költő és főhadnagy kiváló értékes melodramája „Petőfi éjszaka” forró tapokat váltott ki a közönség soraiból, ugyszintén Szilágyi Sándor székely csürdögölője is. Majd Timár Ilka, a Csokonai színház kitűnő primadonnája énekelt nagy sikerrel Szilágyi-dalokat.

Szünet után dr. Medveczky Károly felolvasta Tormay Cecíliának üdvözlő levelét, mely után Krompachy István énekelt ércesen zengő hangon magyar nótákat.

Boda Sándor tüzes szavalata után Fetser Sári, Fábán Ibi, Koller Adél, Forrai Magdi, Kállai Kató, Asztalos Mancsi, Tóth Piri, Szilágyi Ibi, Bobák Annus, Koller Olga, Veréb Ilona, Veréb Piri, Polgár Irén, Baglyos Ilona táncoltak nagy sikerrel magyar táncokat.

Majd Szilágyi Béla lelkesítő, hazafias „Meghalt az Isten” című egy felvonásosa került színre. A darab szereplői: Csomós Ferenc, Szánthó István, Asztalos Ilonka, ifj. Somlyai Károly, Debreceni Lajos, Hohol Frigyes, Gálffy Endre mindnyájan dicséretes buzgósággal és hozzáértéssel állották meg feladatukat.

A műsor a MANSz iparos leány dalárdájának kitűnő pontos összehangolása énekzárta be.

Műsor után Magyar Imre zenekarának hangjai mellett megkezdődött a tánc, amely a korai hajnali órákig tartott.

Debrecen iparos társadalmá gyönyörű tanubizonyítást tett a hazafiasság jegyében lefolyt estével tör-

hetetlen magyarságáról és nemzeti érzéséről.

A kiválóan sikerült estély vecsei Nagy Endréné elnöknő ügybuzgó lelkiismeretes munkájának az érdeme.

Az estélyen megjelentek közül munkatársunknak a következők nevét sikerült feljegyeznie: *Urasszonyok*: Dr. Galánffy Jánosné, dr. Olchváry Lászlóné, Ollinger Béláné, Than Gyuláné, dr. Szabó Mihályné, özv. Debreczeni Lajosné, vecsei Nagy Endréné, Koller Ferencné, Babák Gáborné, Nagy Lajosné, Szatmári Józsefné, Csomós Mihályné, Kiss Páterné, Kovács Istvánné, Aggod Béláné, Simon Miklósné, Varga Jánosné, Dregán Jánosné, Püspök Sándorné, Kezeki Jánosné, Barabás Józsefné, Bóde Kálmánné, Simonfi Andrásné, Songa Józsefné, Szűcs Dezsóné, Szuhán Istvánné, Koroknai Lajosné, Jóna Györgyné, Miklósi Kálmánné, Makai Sándorné, Széll Gergelyné, Kabai Györgyné, Sági Istvánné, Deli Györgyné, Erdi Sándorné, Molnár Imréné, Halász Árpádné, Fekete Miklósné, Ecsedi Józsefné, Szilágyi Gáborné, Pintér Gusztávné, Fekete Kálmánné, Faragó Istvánné, Szabó Mihályné, Kenyeres Györgyné, Németh Lajosné, Techner Lajosné, Zöld Lászlóné, Végh Gyuláné, Hajdu Miklósné, Kapronci Mihályné, Szabó Károlyné, Ormós Józsefné, Pethő Józsefné, Onodi Gyuláné, Fűzi Gáborné, Vidoni Jánosné, Bódi Gyuláné, Jeney Mihályné, Veréb Lajosné, Csura Imréné, Harsányi Istvánné, Gyarmathy Miklósné, Fábán Ferencné, özv. Diószeginé, Valluer Gyuláné, Molnár Józsefné, özv. Takács Gyuláné, Snoló Antalné, Sütő Andrásné, Farkas Gyuláné, Kellner Arthurné, Herceg Dezsóné, Benedek Ferencné, Demjén Ferencné, Fekete Jakabné, Barta Jánosné, Fehértói Dánielné, Ceglédi Mihályné, Tóth Istvánné, Vojta Gézánné, Tordai Gáborné, Lechner B. Károlyné, Farkas Imréné, Kemény Jánosné, Polgári Istvánné, Zih Gézánné, Zöld Lászlóné, Dorm Frigyesné, Springer Józsefné, Szolnoki Gyuláné, Bacsoné, Holb Imréné, Barkóczi Istvánné, Kovács Istvánné, Gombácsi Józsefné, Fekete Jánosné, Lehmann Lászlóné, Pazor Józsefné, Fejes Jánosné, Hann Dezsóné, Szentpéteri Ferencné.

Urleányok: Bruckner Rózsika, Galánffy Zsuzsa, Galánffy Ilonka, Lőrincz Bözsike, Darvas Berta, Tóth Jolán, Nánási Mici, Ványi Erzsébet, Csomós Margit, Csomós Böske, Kovács Ilke, Kiss Rózsika, br Györffy Erzsike, br Györffy Irénke, Püspöki Mariska, Barabás Mancsi, Seres Ilona, Miklósi Viola, Makai Mariska, Széll Erzsébet, Sági Margit, Szabó Bözsike, Szabó Róza, Szilágyi Ibolyka, Molnár Gizike, Faragó Kató, Kenyeres Etel, Hunyadi Margit, Jakó Ilonka, Gell Rózsika, Ormós Margitka, Bóde Piroška, Veréb Ilonka, Veréb Piri, Csuka Vilike és Mária, Harsányi Rózsika, Vámosi Katóka, Szabó Juci, Piros Bözsike, Farkas Böske, Morvai Irénke, Sáfrán Mancsi, Barna Böske, Szűcs Margit, Sejtei Gizella, Bagi Rózsika (Kaba), Tóth Juczika, Vojta Mária, Macsai Gizike.

Jubilál a hatvan éves Városi Dalegylet

Diszközgyűlés a városházán, diszeloadás a színházban - Feljegyzések a dalegylet multjából

A Debreceni Városi Dalegylet ma, vasárnap tartja hatvanéves fennállásának jubileumi ünnepségét.

A jubiláris ünnepség napja nevezetes dátuma lesz Debrecen kultur-történetének, mintahogy a dalegylet minden ténykedését aranybetűkkel írta be a magyar zenekultura történetébe.

A dalegylet 1863 október 18-án alakult meg s első alapszabályait még az akkori magyar királyi helytartó tanács hagyta helyben. Legelső elnöke Komlóssy Lajos volt. Rövidesen nagy lendülettel indult neki fejlődésének, amely utjában már a mult század kilencvenes éveiben európai hírnévre tett szert.

Öt esztendővel megalakulása után már Amerikába hívták meg, Baltimore városába, sajnos azonban, anyagi eszközök hiányában az amerikai kirándulás elmaradt.

1880-ban részt vett a kolozsvári országos dalosversenyen, ahol is Kolozsvár városának nagy díját nyerte el. Az erdélyi expedícióról hazajövet, utja valóságos diadalut volt. A nagyobb városok állomásain küldöttségek, koszorúk, virágözön fogadta. Debrecenben a főispán és polgármester várta a győztes dalárdát.

Magyarországi körutjaiból feljegyzésre méltók a Felvidékre és a Balaton mellé tett kirándulások. A Tatrán gróf Zichy Géza örökös dísztag vezényelt az előadásokon, a balatoni utja alkalmával pedig a dalegylet annyira elbűvölte Vaszary Kolos akkori hercegprimást, hogy ez elragadtatásban egész a hajóra elkísérte a dalárda tagjait.

A mult század utolsó tizedében nagyszabású külföldi kirándulásra ment a dalárda. Belgrádban

Milán szerb király előtt énekelt,

Konstantinápolyban a szelamlík ünnepeken a vendéglátó Abdul Hamid akkori török szultán előtt koncertezett a Yildik-kioszkban. Átmentek Kisázsziába s megfordultak Rodostóban is.

A jótékonyági akciókban a dalegylet mindig a legnagyobb bőkezűséggel vett részt. Nagy összegeket áldozott a debreceni egyetem építésére, konstantinápolyi utja alkalmával a görög-török háború török sultájnainak 30000 piasztart ajándékozott.

A háboru alatt igen sok anyagi áldozatot hozott a magyar német, bolgár vöröskereszt egyleteknak s a török vörös félholdnak.

1916 februárjában nagyszabású koncertet rendezett a szövetség központi hatalmak sebesültjei javára, melyen

képviseltették magukat a német, bolgár és török konzulátusok.

A dalegylet mai nagyjelentőségű kultur-ünnepélye iránt is országsszerte igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az esti színházi hangversenyre a jegyek olyan tömegesen fogytak el, hogy a színházgató már tervbe vette a dalárda kérésére az orkeszter felemelését, ahova szintén ül-

helyeket fognak beállítani. A diszközgyűlés délelőtt pontosan 11 órakor fog kezdődni a városháza közgyűlési termében.

Az impozáns és nagyszerű jubileumi ünnepély a dalegylet hatvanéves multjához híven épp oly magas színvonalúnak, művésziességnek ígérkezik, mint a messze földön híres dalegyletnek minden más eddigi szereplése.

Felmentve a nemzetgyalázás vádjá alól

Julius közepén tárgyalta a debreceni királyi törvényszék Gopcsa Gergely máv. főfelügyelő ügyét, aki ellen nemzetgyalázás miatt emelt vádat az ügyész.

Ugyanis a nyíregyházi távirta hivatalban Gopcsa Gergely állítólag olyan kijelentést tett, hogy a szerbeknek joguk van az általuk megszállott területhez, mert az az övék, a Szvatopluk királyé (!) volt.

A királyi törvényszék ezért egy hónapi fogházra, 10 ezer korona pénzbüntetésre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte Gopcsát, aki azonban az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

A királyi táblán az elmúlt napokban tárgyalták az ügyet. A tárgyaláson kétségtelenül megállapítást nyert, hogy Gopcsa az inkriminált kitételeket nem a saját véleménye, hanem a szerbek álláspontjaként említette. Miután Gopcsa ártatlansága bebizonyosult, a királyi tábla őt a vád és következményei alól felmentette.

ATROCITÁSOK

Hazug — pimasz — galád

— szemtelen. Ilyen és ezekhez hasonló szavak találhatók a *Baltazar* Dezső névvel büszkélkedő szabadkőmives páholy-sajtócska szótárában. Nem tudjuk, hogy a krisztusi béketúrát és a keresztényi műveltséget áldozatos hangon hirdető püspöki méltóság helyesli-e ezt a puritán írásmódot vagy sem? Az az ő privát dolga. Reméljük, hogy nem azonosítja magát vele. Ez óhajunknak kijelentése után kénytelenek vagyunk leszögezni, hogy a szabadkőmives-zsidó lapok öt évvel ezelőtt használtak ilyen kloaka-stilust, akkor, amikor szintén uralmon voltak. Ugy látszik, közeledni érzik az idejüket. Október 30-tól már csak 9 nap választ el! A kéz még a szabadkőmivesek keze, de a hang már a Kun Beldé.

Az esztendő legjobb vicce. Az *Egyetértés* nevű basahalmi páholytudósító, melyből alig tudnak naponta eladni 250—300 példányt, azt írta a *Nép*ről, hogy *kurzustapocska*. Tudvalevő dolog, hogy a *Nép* ma Magyarországának második legnagyobb napilapja és példányszámát tekintve, az *Est* és a *Pesti Hírlap* között áll. Ebből is látható, hogy a szabadkőmivesek nem értenek a humorhoz, de viccelni, — azt kitűnően tudnak.

Bőr kabátok, raglánok, öltönyök óriási nagyválasztékban a legolcsóbb árakon
Hajdusági férfi és fiuruha áruházban Piac-u. 67. Frohner-szálloda épület.

HÍRDEZÉS

1923 október 21. (Vasárnap)

Prot.: Orsolya. Kath.: Orsolya.

Időjárás: Hazánkban a tegnapi nap folyamán az időjárás ismét hidegebbre fordult.
Időjóslás: Enyhe, esőre hajló idő várható.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 10-11-ig.

Városi képtár 10-1-ig.
Városi múzeum 9-12, 2-4-ig.
Csokonai-színház este fél 8 órakor. A Városi Dalegyet jubiláris díszelőadás. Délután 3 órakor Gróf Rinaldó.

Apolló: A pokol tornáca.
Uránia: Ezred leánya.
Vigszínház: Kacagóest.
Meteor: Parisette.

A Városi Dalegyet közgyűlése 11 órakor a városbázán.

A Baross-Szövetség taggyűlése 11 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében.

A Szeffe évnvítő közgyűlése a kollégiumban délután 3 órakor.

Farkas Győző előadása 5 órakor Miklós u. 3.

Gazdasági filmelőadás a Vigszínházban 10 órakor.

A Leányklub értekezlete 4 órakor a zár-dában.

A Katolikus Otthon jubileumi díszközgyűlése délután 5 órakor a Katolikus Otthonban.

Gyógyszertárak közül vasárnap délután és éjjel szolgálatot tartanak: Muraközy, Arany Egysz., Nap, Csokonai.

1923 október 22. (Hétfő)

Prot.: Előd. Kath.: Ignác.

Közművelődési könyvtár: 10-12-ig.
Csokonai-színház: Este fél 8 órakor: Kurucfűfűg.

Az országos diáknyomorenyhító bizottság ülése 5 órakor a Csaba-házban.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó, Arany Egyszaru, II. Rákóczi Ferencz, Nádor, Csokonai, Reménység.

Vasárnapi istentiszteletek:

A református templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Sipos Imre közp. lelk. hivatalvezető, délután 5 órakor prédikál Uray Sándor lelkész.

Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál dr. Böttykös Béla s. lelkész, délelőtt 11 órakor prédikál dr. Révész Imre lelkész, délután 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Sipos Imre közp. lelk. hivatalvezető.

Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Papp Imre s. lelkész, ugyanakkor karéneket énekel a Tanító Vegyeskar, délelőtt fél 12 órakor ifjúsági istentiszteletet tart Kovács János vallásitanító lelkész, délután 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Gábor András s. lelkész, délután 5 órakor prédikál Toth Lajos katonai lelkész.

Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, ugyanakkor karéneket énekel a Kossuth-dalkör, délután 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Peleskey Sándor s. lelkész.

Lapotályi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc lelkész, délután 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Papp Imre s. lelkész.

Homokkerten délelőtt 10 órakor prédikál Kántor József vt. lelkész.

Nyilas-telepen délután 3 órakor gyermekistentiszteletet tart dr. Böttykös Béla s. lelkész.

Kórházi istentiszteletek: dr. Ferenczi Gyula ny. e. tanár, Nagy Ernő theológus.

Katonai istentiszteletek: Nagytemplomban délelőtt fél 9 órakor prédikál: Toth Lajos katonai lelkész.

Tanyai istentiszteletek: Nagycserén prédikál Kocsis János tanyai lelkész, Ohatón prédikál Marton Sándor s. lelkész. Hegyesen prédikál Madar Zoltán theológus, Paczon prédikál Farkas László theológus.

Vasárnapi iskolákat a következő helyen tartanak: Diakonissza Otthonban lapotály-telep, délelőtt 9 órakor; Széchenyi-utca 4. szám a paróchián délelőtt 9 órakor; Dóczy-intézetben, Kossuth-utca, délelőtt 9 órakor; Leány-utcai iskolában délelőtt 9 órakor; Nőegyleti Árvaházban délelőtt 9 órakor; Csapó-kerti iskolában délelőtt 9 órakor; Csapó-utcai

iskolában délelőtt 11 órakor; Homokkerti imaházban délelőtt 11 órakor; Egyháztéri fiúiskolában délelőtt 11 órakor; Pacsirta-utcai fiúiskolában délelőtt 9 órakor.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetelét vasárnap délután fél 4 órakor a Diakonissza-intézet lapotály-ut 9. szám alatt tartják.

A Debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület folyó hó 21-én rendes heti összejövetelét Kollégium, földszint 4. sz. a. délután 5 órakor tartja.

A Kálvinisták Templomegyesülete vegyes énekszámának tanulási órái hetenként csütörtökön tartataak a kollégium ének- és zenetermében. — Este 7-8-ig hölgyek, 8-9-ig a férfiak részére. Uj tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Az ág. hitv. ev. templomban

(Miklós-u. 3. szám) az istentiszteletet okt. hó 21-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Farkas Győző lelkész végzi.

Délután 5 órakor előadás: Miért vagyok evangélikus?

A róm. kath. templomban.

Ma vasárnap, október 21-én: Reggel 6, 7, 8, fél 9, 11 és fél 12 órakor csendes szentmisék. Fél 10 órakor énekes nagymise, utána szent beszéd.

Délután fél 4 órakor szent olvasás, szent beszéd, szűz Mária ájtatosság.

A gör. kath. templomban

Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, fél 8 órakor olvasott szent mise, 10 órakor nagy szent mise szent beszéddel, délután 3 órakor vecsernye, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

Vallásos estély.

A Debreceni Kálvinisták Templomegyesülete vallásos összejöveleteket rendező szakosztálya 26-án, pénteken 6 órakor a Kollégium dísztermében tartja meg az idén első vallásos estélyét.

A szokásos énekszámokon kívül *Bihari* Gizella cimbalom és zongora tanárnő fog cimbalmozni. *Széki* Ákos felolvasást tart a magyar vallásos népdalokról. A felolvasás közben énekelnek *Debreczeni* Kató és *Bihari* Rózsika.

A Baross Szövetség előadása.

A *Baros Szövetség* debreceni fióka meghívja tagjait és az érdeklődő közönséget a ma, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében tartandó taggyűlésre, melyen *Rausch* Aladár kormányfőtanácsos, a Baros Szövetség központi elnökének megnyitója után a Bernben tartott nemzetközi közeposztály-kongresszuson résztvevő *Farkas* Elek központi igazgató tart előadást uti tapasztalatai alapján Svájc, Németország és Ausztria közgazdasági helyzetéről.

A tűzifa új ára.

Debrecen sz. kir. város ármegállapító bizottsága október 18 tól kezdődőleg a Nyirábrányon át beszerzett import hasáb tűzifa irányarait a következőkben állapította meg: a) 10,000 kg-ként vagononként, ab vasuti állomás 1.110,900 K, b) 10,000 kg-ként, vagononként, ab fatelep, viszonteladónak 1.200,000 K. c) Mázsánként ab fatelep, aprítatlan állapotban 13,450 K. d) Mázsánként ab fatelep, aprított állapotban 15,000 K. e) Kg-ként aprított állapotban kiskereskedőnél 175 K.

Egyetemi tankönyvek,

gazdasági akadémiai tankönyvek legnagyobb raktára Antalfy József könyvkereskedésében, Szent-Anna- és Varga-utca sarok.

Levente avató ünnepély.

A Máv munkás ifjuság október 28-án rendezi levente avató ünnepélyét a Diószegi uti sporttelepen.

Kabay György műhelyfőnököt illeti elismerés azért, hogy a munkás ifjuságot a Levente Egyesületbe tömörítette és megteremteni segítette ezt a nemes célokat szolgáló egyesületet.

A nagyszabásúnak ígérkező ünnepélyen előre láthatólag nagy számban fog megjelenni a város keresztény magyar közönsége. Az ünnepélyre a következő helyarákat állapította meg a rendezőség: Páholy 6000, ülőhely 1500, állóhely 400 korona. Jegyek elővételben a Méliusznál és Antalfynál kaphatók.

Esküvő.

Szoboszlay Margit és Albert Gyula biztosítási főfelügyelő folyó hó 20-án házasságot kötöttek.

A cigarettapapír kincstári részesedése.

Budapestről jelentik: A pénzügyminiszter újra szabályozta a szivarkahüvely és papír után fizetendő kincstári árrészesedést. Az új rendelkezés szerint a fogyasztási adón felül a szivarkahüvely után dobozonként legfeljebb 100 hüvely tartalommal 90 korona, minden megkezdett 100 hüvely után ugyancsak 90 korona, szivarkapapír után csomagonként legfeljebb 60 lap tartalommal 49.50, illetve minden megkezdett 60 lap után szintén 49.50 fillér fizetendő.

Halálozás.

A mindenekel szabadon Isten, de mindenekben szerető Atya által reánk bocsátott mélységes fájdalommal, mindazonáltal az Ő bölcsességében és jóságában való megnyugvással jelentjük a nekünk nagyon kedves fiúnak, testvérnek, unokának, sógornak, unokaöcsnek és unokatestvérnek **Öry Jánosnak** viruló ifjúsága 17-ik esztendejében folyó évi október hó 20-án, hosszas szenvedés után történt kora elhunytát. Felejthetetlen halottunkat f. évi-október hó 21-én, vasárnap délután fél 4 órakor Fűvészker-utca 20 ik számú házuknál tartandó rövid református szertartás után fogjuk a Péterfia-utcai temetőbe, családi sírboltunkba végső nyugalomra helyezni. — Debrecen, 1923. október 20. Legyen csendes és áldott nyugalom! Özv. Öry Jánosné sz. Szentessy Erzsébet édes anyja. Öry Erzsébet dr. Somossy Béláné testvére. Özv. Öry Mihályné nagyanyja. Dr. Somossy Béla sógora. Somossy Béla unokaöccse. Valamint az összes rokonok nevében is. A temetést Gebauer K. és társa temetk. int. Kossuth u. 2. Városháza rendezi.

Száz millió koronát,

hatvan millió, ötven millió, negyven millió koronát is nyerhet az új m. kir. osztálysorsjátékon. Hivatalos árak: egész 4000.— korona, fél 2000.— korona, negyed 1000.— korona. Rendeljen levelezőlapon november 1-ig, mert a sorsjegykészlet a nagy kereslet folytán huzás előtt elfogy. A rendelt sorsjegyeket és hivatalos játéktérket azonnal küldi a Bankó Bank Részvénytársaság Budapest, VI., Andrássy ut 60.

Butorozott szobát keres

lehetőleg azonnalra nőtlen, fiatal úriember. Telefon 3-48.

Társadalmi és egyesületi élet.

A katonazenekar hangversenye. A 11 ik ezred vonós zenekara vasárnap este fél 9 órai kezdettel *Nőih* ezredkarnagy vezetése mellett nagy klasszikus műsorról hangversenyt tart a Bika kávéházban.

A *Békessy Vivó Club* közgyűlése. A Békessy Béla Vivó Club elnöksége értesíti tagjait, hogy évi közgyűlését október 24-én, szerdán délután 6 órakor tartja a városháza kistanácsstermében.

Az *O szűges Diknyomorenyhító Akció* debreceni főosztálya 22-én, hétfőn délután 5 órakor választmányi ülést tart a Csaba-ház Simonyi-ut 14. szám alatt lévő helyiségében. A választmányi tagok pontos megjelenése kötelező.

A *Kossuth-dalkör* november 4-én, vasárnap este 8 óratól reggelig tartó táncestélyt rendez az Arany Bika dísztermében. Az estélyre szóló személyjegyek ára 3000 korona és a vigalmi adó.

A *Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete* október 21-én délután fél 3 órakor tartja évmegnyitó közgyűlését a kollégium I. számú jogi termében, melyre ezuton is szeretettel hívja meg az összes tagokat az elnökség.

Korlátozások az áram szolgáltatásban. A világítási vállalat értesíti a villamos áram fogyasztó közönséget, hogy 21-én délelőtt 8-9-ig a Piac-utcai vonalon nem lesz villamos áramszolgáltatás.

Uj törvényhatósági bizottsági tagok. Debrecen város törvényhatósági bizottságába az elhunyt *Pálffy* István és *Kovács* Gyula helyére *Bakóczy* Mihály és a Honvéd-utcai *Balogh* István kerültek be.

Talajkísérleti laboratórium Debrecenben. A földműveléstügyi minisztérium a debreceni vegykísérleti állomás keretében egy talajkísérleti laboratóriumot akar felállítani Debrecenben, ami különösen a debreceni szikes talajok megjavításának szempontjából bir nagy fontossággal. A talajkísérleti laboratórium fenntartásának költségeit a debreceni gazdasági érdekképviseletek, a víz és villamos áram díját pedig a városi tanács fogják viselni. Erre a célra a város már is előirányzott másfél millió koronát.

Lakást kapnak a városi tisztviselők? A lakáshivatal az elmúlt napokban átiratot intézett a városhoz, amelyben felvilágosítást kér a tanácstól arra nézve, hogy a városi tisztviselőknek van-e megfelelő lakásuk. Az átirat szerint a lakáshivatalnak egyrészt statisztikai szempontból is szüksége van arra, hogy tudja, hány városi tisztviselő van megfelelő lakás nélkül, másrészt azért is ismernie kell ezeket az adatokat, hogy a jövőben elsősorban a tisztviselőket juttathassa lakáshoz.

A Közhasznu Munkáskertek Egyesületének jövő évi haszonbér befizetési megkezdődtek. Ebből az alkalomból újlag bizalommal kéri az egyesület elnöksége azokat, akik konyhakerti szükségletüket vagyoni viszonyaik folytán biztosítani képesek, mondjanak le bérletükről azok javára, akiknek minden talpalattnyi föld valóban a kenyerüket jelenti. Ugyanis olyan nagy az igénylők száma, hogy az egyesület csak ilyen áldozatok mellett tudja közhasznu tevékenységét kifejteni.

Megnyilt! GARAI ÉS TESTVÉRE Megnyilt!
férfi-, fiuruha nagyáruháza Piac-utca 11., Bika-szálló épület.
Előzékeny kiszolgálás! Kérjük a t. közönséget, el ne mulassa **KIRAKATAINK MEGTEKINTÉSÉT!** **Olcsó, szabott árak!**

— **Házasságok.** Márkus István dohánygyári munkás ref. — Kun Eszter ref., Tóth János utkövező segéd ref. — Korca Erzsébet r. kath., Darvay Gyula magántisztviselő r. kath. — Gál Julianna ref., Balogh Sándor lakatos segéd ref. — Sidó Jolán ref., Kocz István vízvezető szerelő segéd ref. — Sütő Ilona ref., Gyöngyösi István kórákó segéd ref. — Seres Mária ref., Heller József kereskedő segéd r. kath. — Roskovics Anna r. kath., Ormós Béla kefégyári raktárnok ref. — Ormós Jolán ref., Borsi Ernő, Béla kovács mester r. kath. — Madar Lidia ref., Schiess József szobafestő segéd r. kath. — Kurucz Berta r. kath., Kronovszki Géza cipész mester ref. — Szabó Zsuzsanna ref., Molnár Kálmán bankhivatalnok ref. — Nicht Margit ref., Tóth János dohánygyári munkás ref. — Dobó Mária ref.

— **Csipeverő tanfolyam.** A Debreceni Kalvinisták Templomegyesülete a közeli napok folyamán csipeverő tanfolyamot rendez, amely minden valószínűség szerint már novemberben megkezdődik. A tanfolyamra már régebben folytak a jelentkezések, minthogy azonban ezek azóta elévültek, a vezetőség új jelentkezést kér. — A tanfolyamot, amely 2 éves lesz — naponként délután 2 óráig tartják meg a Kollégium egyik termében. A tanfolyamra kétféle hallgatókat vesznek fel: Olyanokat, akik a Templomegyesületnek dolgoznak, ezek nem fizetnek tandíjat, sőt a munkáért bért is kapnak, a második kategóriába azokat veszik fel, akik maguknak dolgoznak és tandíjat fizetnek. A tandíj összege egy hónapra vagy 6 hétre 20 kilogramm buza vagy annak értéke. Érdeklődni és jelentkezni lehet a Kalvinisták Templomegyesülete titkári hivatalában.

— **A Nyukosz burgonya osztása** 22-én és 23-án reggel 8—12-ig délután 2—5-ig tart a Lukács telepen a Margit-fürdő mellett. — A bab osztása egyelőre elmarad, osztási idejét később fogja közölni a Nyukosz vezetősége. A jelzett két napon mindenki köteles részét elvinni és pedig 1 ső nap 2 től végig, második nap a től M. ig. — Elővarozásról mindenki maga gondoskodik.

— **A zenedei igazgató a színügyi bizottság tagja.** A zeneiskolai felügyelő bizottság előterjesztést tett a városi tanácsnak arra vonatkozólag, hogy a színügyi bizottságban a jövőben helyet foglalhasson a városi zeneiskola mindenkorai igazgatója is. A tanács ezt a javaslatot elfogadta és megbizta Vass Károly tanácsnokot a szervezeti szabályrendelet ilyen értelmű átdolgozásával.

— **Gavallér Lajos ügyvéd** irodáját Kölcsey-u. 12. sz. alá helyezte át.

— **Eljegyzés.** Vagányik János — Farkas Mária, Vagányik István — Menczer Ilona, Bicsai István — Szemán Mária, Vasvári István — Szabó Julianna, Kocz Sándor — Füzési Eszter, Huszár Mihály — Hegedűs Margit, Stankay László — Pogány Ilona, Erdélyi János — Labancz Róza, Gál István — Szobonya Anna, Szobonya Péter — Csóka Eszter, Sziráki Gábor — Tóth Róza.

Butorozott szobát

keres lehetőleg azonnalra
nőtlen, fiatal uriember.
Telefon 3-48. Hajdúföld kiadóhivatala

— **Dr Ménes Lajos** ügyvédi irodáját Fűvészkeret-u. 14. sz. alá (Harmathy-ház, Kollégium mellett) helyezte át.

— **Sértette a magyar államot** Pety Ignác szabómester Tiszapolgáron több pénzügyi szemlése előtt, forgalmi ellenőrzés közben durva szavakkal sértette a magyar államot és a mostani kormányzati rendszert. Beszállították a debreceni kir. törvényszék fogházába s előzetes lefolytatásba helyezték. A büntető eljárás a rendtörvény alapján folyamatban van ellene.

MŰVÉSZET

Höchtl Margit hangversenye október 24-én, szerdán este 8 óráig lesz a városi zeneiskola disztermében. A hangverseny-estély műsora a következő: *Bach* Busoni: Chaconne (D moll.) *Beethoven*: Szonáta (C dur) Allegro. Adagio. Rondo. (Waldstein.) *Schumann*: Fantasiestücke. (Des Abends — Aufschwung — Warum? — Gailen — In der Nacht — Fabel — Traumes Wirren — Ende vom Lied.) *Chopin*: Berceuse. 2 Mazurka. (Fiss moll., A moll.) 2 Etude. (Cis moll. op 25, Es dur.) Nocturne. (C moll.) Andante spianato Grand polonaise. Jegyek a „Méliusz” könyvkereskedésben kaphatók 5000—2000 koronáért. Álló hely 1000 K.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Vasárnap délután: Gróf Rinaldó.
Vasárnap este: A Városi Dalegyet jubileumi hangversenye.
Hétfő: Kurucfufang. A) bérlet.
Kedd: Az Ur szöleje. Ujdonság. Bérlet-szünet.
Szerda: Az Ur szöleje. B) bérlet.
Csütörtök: Az Ur szöleje C) bérlet.
Péntek: Tavasz. D) bérlet.

Helyáremelés a színháznál

Mint a *Hajdúföld* értesül, az Országos Színész Szövetség legutóbb 50 százalékkal felemelte a színészek létminimumát. Ez a körülmény igen súlyosan érinti a színigazgatókat, akik amúgy is nagy nehézségekkel küzdenek.

A Csokonai színház igazgatója szintén nehéz helyzetbe került a személyzeti kiadások emelkedése miatt s ezért a színház mérnökének egyensúlyban tartása céljából valószínűleg helyáremelést fog kérni a várostól. Az egyik debreceni lap már miat befejezett dologról ír a színházi helyárek emeléséről s egyszerűsített írja, hogy a szegedi színház leszállította a helyárait. Az alkonyesti hírmondónak az utóbbiban igaza van, azonban azt elfelejtette megírni, hogy Szegeden egy támlásszék 4300 koronába kerül, Miskolcra egy elsőrendű támlásszék 7500 korona, szemben a debreceni 3500 koronás támlásszék ára kal. A színháznál éppen ezért már tényleg tárgyalnak a helyárek emelésének kérdéséről, azonban azt, hogy hány százalékos lesz a helyáremelés, — egyelőre még nem állapították meg.

Színházak és mozgóképek közleményei
Csokonai-színház

Premiére lesz kedden a Csokonai színházban. Fiers cs Croisset, a francia bohózat és vígjáték atyamestereinek a budapesti Vígyszínházban oly nagy sikert aratót „Az Ur szöleje” kerül bemutatásra. Vasárnap délután mérsékelt helyárral a „gróf Rinaldó” operetta, hétfőn A) bérlet-

ben a szenzációs sikerű „Kurucfufang” kerül színpadra eredeti kiadásban.

Apollo. Világláger — Pokol tornáca, Budapest műsordarabja.

Urania. Az ezred leánya. Priscilla Dean játékaival. Kisérő 1 litonó amerikai burleszk.

Vigszínház. Kacagó est. Fatty, Chaplin, „Ó”, Zoro és Huru burleszkek.

Matör mozgó
Vasárnap „Parisette” Bimbulával befejező rész.

Csütörtökön „Az utca fia” 2 rész egyszerre. Petrovichal a főszerepben. Csak felnőtteknek.

TESTNEVELÉS

A vasárnapi program

Vasárnap hatalmas labdarúgó sportprogram kerül lebonyolításra. Az összes debreceni csapatok foglalkoztatva lesznek.

DEAC—DKASE (ügetőléri sporttelep) délután 3 órai kezdettel. Bíró Pauló István. Mindkét csapat legelőbb felállításban veszi fel a küzdelmet s erős, elkeveredett mérkőzésre van kilátás. A DEAC különösen ambicionálja a küzdelmet, mert a DKASE-t bajnoki mérkőzések során még nem tudta legyőzni, ezzel szemben a DKASE jó helyezését akarja biztosítani. A DKASE-ban a védelem, a DEAC-ban a csatázóssor a legjobb, így a védelem és a csatázóssor párharcának ígérkezik a mérkőzés. Előrejelten eredmény a legvalószínűbb, bár a kis gólarányú győzelmet akármelyik csapat megszerezheti.

Előzőleg a **DEAC II—DKASE II.** játszik Weinreb Dezső bíraskodása mellett. Délután 10 óráig a **DEAC ifjúsági** játszik a **DKASE ifjúsági** val. Bíró Pauló István. A DEAC csapatok győzelme várható.

DVSC—DMTK (Diószegi uti sporttelep) délután 3 óráig. A két vasutas csapat találkozására mindig érdekes küzdelmet eredményezett. A DMTK szeszélyesen veszélyes csapat küzdelembe a DVSC-vel szemben. Az erőviszonyokat tekintve a DVSC győzelme várható, bár meglepetés nincs kizárva. Bíró Juhász Attila (Budapest).

Előzőleg egy órai kezdettel a **DTE** a **NyTVE**-t látja vendégül. A NyTVE Debrecenben is veszélyes ellenfél, különösen a DTE-re nézve. Előrejelten eredményt várnak. Bíró Káldy Zsigmond.

Berettyóújfaluban a Buse a Kisvárdai SE-vel játszik. A kitűnő formában levő Buse győzelme várható. Bíró Földes Miklós lesz.

Hajduszoboszlón a DMTE játszik bajnoki mérkőzést a Hajduszoboszlói SE-vel. Bíró Tamássy László.

Fővárosi program

Budapesten az MTK—KAC, FTC—„33” FC UTE—UTSE, Vasas—VAC, BTC—Zugló, III. ker.—Tórekvés; a másodosztályban a MAC—BAK, BEAC—Ékszerész, TTC—KAOE az érdekesebb mérkőzések. Az előlallók győzelme várható.

Eladó üzlet

forgalmas helyen berendezéssel.
Cím a kiadóban.

KÖZGAZDASÁG

Értékpapirokkal fizet a külföld

A múlt héten Németország belpolitikai és gazdasági viszonyában a helyzet kilátástalanabbá vált. — A márka értékvesztése a múlt héten körülbelül 70% ot tett ki. A berlini devizapiacra a külföldi fizetési eszközök árfolyamaiban ugyszólván

óráról-órára újabb és újabb rekordkurzusok jöttek felszínre.

Mindamellett a márka belső vásárló ereje nagyobb, mint a külföldi jegyzések alapján az várható volna, mert az általános árnívó csak mérsékelten tudja követni a devizapiacot. Kétségtelen, hogy az ártérképelés a német érték és árupiacokon erőteljes mértékben következtet be, amint azt az indexszámok szomorúan bizonyítják.

A budapesti értéktőzsdén a 3. üzleti nap ellenére

az üzleti forgalom erős visszacsúszást szenvedett

és a múlt hét ismét a lanyhaság jegyében folyt le, leszámítva a hét legutolsó napján bekövetkezett jelentéktelen javulást. A budapesti értékpiacon lanyhaságának azonban a lanyhító hatású momentumokon kívül egy speciális oka is van, még pedig az a körülmény, hogy

a külföldi az általa vásárolt értékpapirokat fizetési eszközök gyanánt használja,

ami elsősorban az arbitrage értékek visszacsúszását idézte elő, de ami az után a többi értékek alakulására is végzetes hatást gyakorolt. A budapesti terménytőzsde a múlt héten ugyancsak lanyha képet mutatott.

A TŐZSDÉ

Magyar korona: 3:06.

Zürichi zárlat

Hollandia 218¹/₂, Newyor 559¹/₂, London 2528, Páris 3336, Milano 2522¹/₂, Prága 1664, Budapest 3:06, Belgrad 684, Bukarest 260, Varsó 5¹/₂, Bécs 78¹/₂, Szófia 535.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat lanyha volt, az árak estek, a forgalom igen szűk, keletkezett mozogott.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 925—30, egyéb 910—20, 79 kilós tiszavidéki 930—40, egyéb 925—30, rozs 610—20, takarm. árpa 620—40, söröpar 725—75, köles 775—800, zab 660—70, tengeri 660—80, repce 1650—700, korpá 370—80 korona kilogrammonként.

Devizaközp. hiv. ári.

Dollár 19300—20400, Francia frank 1195—1261, svájci frank 3460 3680, cseh kor. 578—622, lei 96—109, lira 890—915, dinár 230—244, 100 német márka 00.02—00.03 f. osztrák korona 27.35—29.5 fillér.

Ferencvárosi sertésvásár

Szabadvásári maradvány 679 sertés, 65 kezett 63, eladatott 35. Árak: zsir-értés fiatal könnyű 7000—8200, nehéz 7800—9200. Zárúvásárra érkezett 235 drb.

Mein
Maltin
Kakaó

lápláló
olesó
finom

Nyilttér

Szenzáció!

Öltöny 230,000
Télikabát 280,000
Costüm 1.000,000

koronától, egyenruhákat és fordításokat legolcsóbban készit

TEGDÉS JÁNOS Péterfia-utca 42.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Kinek van eladó háza?

Gyárunk tisztviselői és munkásai részére keresünk megvételre eladó házakat a külsőségeken, esetleg bent a városban is!
 Ajánlatokat kérünk kizárólagos megbízottunkhoz, a NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Irodához, Veres-utca 9.

Menyasszony-, Völegény-, Baba-KELENGYÉK

o legelőnyösebben szerezhetők be o

Kardos Lászlónál
 Debrecen, Kossuth-utca 9. sz.

Szabott árak! Jó minőség!
 Szakszerű kiszolgálás!
 Alapítási év 1831.

Lakásának átadását

elkiösméretesen intézi el a NAGY LAJOS iroda, Veres utca 9. sz.

Biharmegyeiek figyelmébe!

KISS ANTAL VIZSBÁZOTT FOGÁSZ

21 éves praksissal sajátkezűleg végez mindenféle munkát. Berettyóújfalú, Főutca

Azonnal beköltözhető lakással Tégliáskerti ház

eladó

Cím a kiadóhivatalban.

Lapkihordó

asszonyok felvételnek
 lapunk kiadóhivatalában
Piac-u. 59.

FELSŐ-TISZAVIDÉKI BANK RT

Telefon 4-80 DEBRECEN, BATTYÁNY-U. 6. Telefon 4-80

Bankosztály: } Tőzsde
 Belét
 Kosztpénz
 Hitel

Árúosztály: } Termény
 Takarmány
 Tüzifa

A Kossuth-utcai református templom körzetében, ahhoz alig egy pernyi távolságra levő

két szobás lakásomat átadom önnek!

Személyesen tárgyalhat egyedüli és kizárólagos megbízottammal, a Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Irodával, Veres-utca 9. szám, délelőtt 9-12 ig, vagy d. u. 3-6 óra között. A Nagy Lajos iroda telefonártesítést senkinek sem ad!

Ócska vasat,

rezet és mindennemű fémét legmagasabb árért veszek. Kovácsoknak használhatót becserelek. Nagyobb tételt elszállítok **Steiner** Eötvös-utca 110. Tel: fon 6 85. sz.

Pénztár-tömb

különböző betűjelzéssel ellátva, kapható lapunk nyomdájában bármily mennyiségben Piac-u. 59

Viszontelárusítók!!!

Cérnák, fonalak, pamtok az összes varróiparok részére a legolcsóbb napiárakon, állandóan raktáron **Herzmann és Halmos** cérna-pamutárúgykereskedők Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 16. sz. Hajós-u. sarok. Telefonszám 194-80.

Mindenkinek saját érdeke,

hogy varrógépjét, irógépjét, kerékpárját és gramofonját javítás végett **SZABÓ és SCVARCZ** műszerészekhez vigye Debrecen Magos-u. 25. és Ómalom-u. 1., meri minden javításért felelősséget vállalnak.

Hirdessen a Hajdúföldben

FEHÉRTÓI TEMETKEZÉSI INTÉZETE

DEBRECEN, DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM. TELEFON 11-85.
 Végez temetéseket helyben és vidéken jutányos árban személyes felügyelet mellett. Exhumál és hullaszállítás vállal Telefon nappal és éjjel 11-85. szám.

Ne méltóztassanak érdeklődni a következő ingatlanok után:

Molnár István-féle sámsoni birtok. Kölcsey utca 6. számú ház.
 Csapókert, Apponyi-u. 16. sz. ház.
 Kölcsey-utca 16 számú ház.
 Társi-féle boljai kis szálló.
 Ebesi 24 holdas-bérlet.
 Csapókert, Báthori u. 30. sz. szálló.
 Homokkert, Szabó Kálmán utca 6. számú ház!
 Mert már ezek mindegyike

nagyon természetes — talán mondanl sem kellene, hogy a fenti ingatlanok bérletét és eladását Debrecen városának legrégebb, 24 év óta fennálló irodája, a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat bonyolította le!

Eladá-i megbízottak fölvetetnek a Veres-utca 9. szám alatti irodában állandóan egész nap, reggel 8 órától — esti 6 óráig.

Deák és dr Ordódy bankház

fiókja Budapest, Andrássy-ut 16. (Központ: Aranykéz-utca 3.)

OSZTÁLYSORSIEGY-OSZTÁLYUNK:

A november 11-én kezdődő új sorsjátékra a rendelések szétküldését már megkezdjük. **Nyerhető** egyetlen sorsjeggyel — egy összegben — **százmillió** Sorsjegyárak: 1/2 4000.—, 1/2 2000.—, 1/4 1000.— kor.

TŐZSDE-OSZTÁLYUNK:

Idegen pénzt veszünk (hivat. pénzváltó). Tőzsdemegbízásokat a legjobban elintézzünk. Heti kamatoztatásra pénzt elfogadunk. Lombardhitelt nyújtunk stb.

Liptay László jékel (Szabolcsm.) szeszgyára elvállal 40-50 drb marhát telelésre.

Irodai alkalmazást keres nőtlen fiatal tisztviselő.
 Szives ajánlatokat kér a kiadóba

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás!

SARKADI RUDOLF

kézműáruháza Budapest, IV., Fővámter 3. (Központi vásár-csarnokkal szemben)

Kelengyevásznak és sífók mérterje	8,000 K
Szövetek mérterje	17,000 K
Barchetek mérterje	11,000 K
Mosóceig mérterje	9,000 K
Zefirek mérterje	9,000 K
Fejkendők darabja	6,000 K
Gyapju horgolt kendők darabja	30,000 K

Menyasszonyi és völegényi kelengyék óriási nagy választékban. — Postai szállítás utánvétell a pénz felének előzetes beküldése mellett

Ungváry László-féle faiskola, szőlő és bor- gazdasági rt. Czegléd.

Debreceni lerakatában elsőrendű fajta
hiteles

**gyümölcsfa,
díszfa, cserje rózsá stb.
kapható.**

Megbizott:

ifj. Paczelt János

Károly Ferenc József-ut 6. sz.

Árak a kirakatban megludbatók !!

**MOST 8 MILLIÓ
KORONÁÉRT
MEGKAPHATJÁK**

**Nyil-ucca 56.
számu házat!**

Egyszerű, szerény, nádas ház, két szoba,
konyhás lakással. Istálló, sertésöl, fás-
kamara.

**De még ha csak üres te-
lek volna is, akkor is meg-
érné ma ezt a pénzt, csu-
pán csak tőkebefektet-
ésre is!**

Tulajdonosa e háznak a Nagy Lajos Or-
szágos Ingatlanforgalmi Vállalat és így
ezen ház után a vevőnek semmiféle
költséget sem kell fizetnie, még a te-
lekkönyvi átírás is díjtalan.

A hátsó épületben levő kamarából egy
szoba, konyhát és spejzt lehet alakítani
és abba azonnal beköltözhet a vevő!

**Eladó 1000 métermázsa
dunántúli édes széna
préslve és kocsiba rakva,
ab zalai feladóállomás, azon-
nali szállításra. Érdeklődők
forduljanak**

a „FRIGOR” hűtőházi és kereske-
delmi részvénytársasághoz Budapest,
V. kerület, Erzsébet-tér 5. szám.

Petroleum kiváló finom
minőségben
jutányos ár-
ért kapható

Stern festéküzletében Piac-utca 10.,
Bikával szemben.

**Férfi és női gyapju-
szövetek, velourok,**

sifon, vászon, barhet és flanelok legol-
csóbban beszerezhetők (civilnek is) a

Budai textil keresk. vállalatnál

Péterfia laktanya, 1-ső kapu.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 400 kor. minden további szó
40 K. Vasár- és innepnapokon 10 szög 600 K. minden további szó
60 kor. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számíttanak

LEVELEZÉS

Pesti föltisztviselője
egy nagy részvény-
társaságnak, magas
fizetéssel és némi
maganvagyonnal
(pesti bérház) meg-
nősülne. Kéri azon
vidéki földbirtokos-
sok, kereskedők,
gazdálkodók lányait,
illetve özvegy ur-
hölgyeket, vagyoni
viszonyaik és lehe-
tőleg fényképes le-
veleiket továbbítás
végett a kiadóba
küldjék „Boldogság”
jellegre. Diszkréción
biztosítva.

ELADÁS

Eladó
3-4, 2 szobás la-
kások, Johnson-féle
kéveköpő aratógép,
méhes berendezés,
egy boltberendezés
60 fiókkal, továbbá
nagy falitűző, függő
és asztali lámpák,
gyermekkoscsik.

Eladó
István uton 950 négy-
szögöl föld kisebb
téglapürettel. Mik-
lós-utca 21.

Teljesen új

kis vaskályha, fa-
és szénfűtésre szász-
eze: korona, parti-
áru, van belőle 10
darab, darabonként
is kapható! Nagy
Lajos iroda, Veres-
utca 9. Ugyanott
gyönyörű üzleti be-
rendezés, nyitott
stélázsik, keményfa
tetejű puldok és
üvegajtós „Penzár”
eladó!

Új bor-shordók
348-642 literig el-
adók Farkasnál,
Piac-u. 43. Telefon
167. sz.

Feder s új koscsik
többféle, eladók
Nagy Gyula kocsi-
gyártó m. Erzsébet
ut 17. sz.

KERESLET

Elveszett bika.
Magyar bika füstös,
3 éves utolsó deb-
receni vásáron 15 én
elvesztett. Bal hátsó
lába combján nyo-
matot B Megtálló
jelentse be a város-
gazdai hivatalnál
vagy H. tyau-u. 27.
szá alatt.

Hullott haját

legmagasabb áron
veszek. Párisi hölgy-
fodrász szalon, Si-
monffy-utca 7.
szám.

Tengeri darálót
(lehetőleg „Texas”-
gyártmányú) kere-
sek megvételre. Cim
Homok-u. 31 2 ajtó.

Két és fél mázsa
buza fizetéssel ke-
res ügyvéd melőbbi
belépésre valóban
perft kt gyors- és
gépirót vagy írónét.
Cim a kiadóban.

Butorozott szobát
keres lehető eg
azonnalra nőtlen,
fiatal uriember.
Telefon 3-48.
Hajdúföld kiadóhi-
vatála.

Posztóhulladékok
vásárol kis és nagy
tételben Libándi,
Péterfia utca 4 sz.
alatt.

Egy szoba-konyhás
lakást
keres fiatal ház-
pár öszre, butorozva
vagy butorozatlanul.
Cim a kiadóban.

Kerések

szőnyegeket, hen-
csertakarót, divá-
nyokat, irodai szek-
rényt, Wertheim
szekrényt, íróasztal-
okat, vadászfegy-
vereket, zsebpisz-
tyókat, utazó bőr-
táskákat, Varga ke-
reskedelmi irodája,
Berettyóújfalu 668.
Sáriéti Takarékmel-
let.

Gyermekok
melő nevelőnőt, kis-
asszonyt keresek.
Simonyi ut 19.

Ólmet veszünk
minden mennyiség-
ben. Piac-utca 59.

ÁJÁNLAT

Menyasszonyi,
családi és gyermek
fényképek művészi
kivitelben készülnek
Ruzicska, Piac-u. 32

VEGYES

Tanítványt vállalna
középkiskolák bár-
mely osztályából,
menekült egyetemi
hallgató. Cim: Né-
meth Gyula, Tisza-
Internátus.

Pattanások, Szeplők, Arcz-, Kézvörösség
és egyéb arcbántalmak ellen használjon

Korzó „Éva” arckenőcsőt és szappant!

Piperecikkek, fésű- és kefeárúk nagy raktára

KORZÓ DROGUERIA, Piac-utca 42.

**HELYEZZE EL PÉNZÉT JÓ KAMATRA
A NAGY LAJOS ÁRU- ÉS INGATLAN-
FORGALMI VÁLLALATNÁL!**

A „Nagy Lajos Áru- és Ingatlanforgalmi Vállalat” törvényszékiileg bejegyzett cég,
központi irodája Debreczenben, Veres-utca 9. szám alatt van. Alapított: 1900-ban
Fennáll 24 év óta. Óvadék letéve a „Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsé-
génél”. Folyószámla a „Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület” Népszínház-
utcai fiókjánál Budapestben és a Postatakarékpénztárnál 52.913. szám alatt. —
Hivatalos órák: állandóan egész nap, reggel 8 órától esti 6 óráig.

Kézimunka lapok

Stricken, Filet und Tülarbeiten, Kreuzstich, Buntstickerei,
Weisstrickerei, Jumperbuch stb., stb. óriási választékban

Csáthy Ferenc könyvkereskedés és iro-
dalmi vállalat R.-T.-nál.

Ingatlanulajdonosok figyelmébe!!!

Debreczen város legrégebb — 24 év óta fennálló adásvételi irodája,
a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi vállalat
feihajó ügynököt nem tart!!

A Nagy Lajos Iroda senkihez le nem küld! Senkihez le nem megy!
Senkit nem molesztál! Senkit nem erőltet, nem kapacitál arra, hogy
eladó ingatlanának eladásával a Nagy Lajos Országos
Ingatlanforgalmi Vállalatot bizza meg!

Akinek szüksége van a Nagy Lajos iroda közbenjárására, tevékeny-
ségére, megtalálja azt **Veres-utca 9. szám alatt!**

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, Ferencz József-ut 59.

Kereskedők!

**Garantált téli, makói
vöröshagymának**

három mázsás és nagyobb tétel-
ekben, egyenesen a termelőtől
való szállítására: előjegyzéseket
szíveségből elfogad

az Epstein J. bazaráru cég

Póter, a Hungária-kávéházzal szemben.
Ugyanott a minta is megtekinthető.

Ára, míg a készletből tart,

kilónként 280 korona,

azaz **hettőszáznyolcvan korona,**
vevő szákjában, a debreceni vasut-
állomásra szállítva.

15 millió

koronáért

megkapható a

Nyil-utca 39. sz. ház

Rögtön beköltözhető lakással!

Igaz, hogy az eleje nádas, de benne
van az udvarban az új épület, ez ese-
rekes, ebben lakik a tulajdonos, ez lesz
átadva a vevőnek azonnali beköltöz-
hetésre!

Nagyon természetes, hogy ezen ház
felett is a Nagy Lajos ingatlanforgalmi
iroda rendelkezik, ott köthető meg a
vételi ügylet, ott teendő le a foglaló!

Iroda: Veres-utca 9. szám.

Női, férfi és gyermek

harisnyák

sifonok, vásznak, szabókellekek
ismét érkeztek

Bagi és Petrik

céghez, Szent-Anna-u. 5.

Állandóan olcsó, szabott árak!

Kérjük kirakatárainkat
figyelemmel kísérni!!

**Lakásátadásért lelépési díjat
kérni, adni, vagy elfogadni tilos**

Az 1923 május 1. napján életbelépett
2222-1923. M. E. számu Lakásrendelet
82. §-a értelmében

**hat havi elzárással és laká-
sának elrekliválásával bünte-
tendő az,**

aki lakásának átadásáért lelépési díjat
kér, vagy ad.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, **VÉGHEZ**
olcsón beszerezni tessék
menni, hol kevésbé használt uri ruhák el-
adása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése
Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben.)

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.